

رام - بیت و پنجم بهمن

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- (۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- (۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- (۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

بیست و پنجم بهمن

روز بیست و پنجم بهمن سال ۱۲۷ هجری
خورشیدی سیاه‌جامگان به رهبری بهزاد پور ونداد
هرمز (تصویر بالا) مشهور به ابومسلم خراسانی مرو
را فتح کردند و روند ریشه‌کنی دولت اموی را آغاز
نمودند. در همین روز به سال ۹۳۵ اکبر شاه گورکانی
تاجگذاری کرد (تصویر روبرو) و درخشان‌ترین
دوران سراسر تاریخ هند آغاز شد.

در سال ۱۳۰۰ دادگاهی نظامی به ریاست سرتیپ فضل‌الله خان بصیر دیوان و دادستانی متین‌الملک

قریب در تبریز تشکیل شد و به محاکمه‌ی همکاران لاهوتی پرداخت. یک سال بعد در ۱۳۰۱ رضا خان در

کابینه‌ی مستوفی‌الممالک به وزارت جنگ رسید و در همین دولت محمدعلی فروغی وزارت مالیه را بر عهده گرفت.

در چنین روزی به سال ۱۳۳۰ نصرت‌الله قمی که گویا به گروه فداییان اسلام وابستگی‌ای داشته، دکتر عبدالحمید زنگنه وزیر فرهنگ کابینه‌ی رزم‌آرا را در دانشگاه تهران ترور کرد و به قتل رساند. در سال ۱۳۳۲ مدرسه‌ی آیت‌الله بروجردی در نجف گشایش یافت و در همین روز اولین خط تلفن بیسیم بین تهران و یزد افتتاح شد و مورد بهره‌برداری قرار گرفت. در ۱۳۳۹ دانشگاه ملی با دو دانشکده‌ی معماری و علوم مالی و اقتصادی کار خود را آغاز کرد و ریاست‌اش بر عهده‌ی دکتر علی شیخ‌الاسلام بود. در ۱۳۵۸ اعضای گروه مسلح ستم ملی در کابل سفیر آمریکا در افغانستان - آدولف دابز - را ربودند و بعدتر در جریان درگیری با پلیسها او را کشتند، درست ده سال بعد ۱۳۶۸ امام خمینی فتوا داد که سلمان رشدی مرتد است و باید به قتل برسد. در سال ۱۳۸۴ رفیق حریری میلیونر و دولتمرد لبنانی به همراه ۲۱ نفر دیگر در جریان بمب‌گذاری‌ای با حجم هزار کیلو تی ان تی به قتل رسید. در سال ۱۳۹۰ هم مردم بحرین در جریان موسوم به روز خشم سر به شورش برداشتند.

روز خشم در بحرین

رفیق حریری

عبدالحمید زنگنه

جنگ اسپانیایی ها و ماپوچه ها

نابودی تاراسکان

بمباران درسدن

در روز بیست و پنجم بهمن سال ۲۲۱ هجری خورشیدی شارل کچل و لویی آلمانی سوگند استراسبورگ برای اتحاد بین خود را به زبانهای فرانسوی و آلمانی ادا کردند، در سال ۹۰۹ غارتگران اسپانیایی به رهبری نونو د گوزمان بر تانگاخوان دوم غلبه کردند و دولت تاراسکان را از میان بردند، و در ۱۰۳۴ سرخپوستان ماپوچه به رهبری کلنتارو در شیلی سر به شورش برداشتند و با غارتگران اسپانیایی جنگیدند. در نبرد خونین آراوکو از هر دو طرف نود هزار تن کشته شدند و در نتیجه ماپوچه ها استقلال خود را تا سیصد و پنجاه سال بعد حفظ کردند.

در سال ۱۱۵۷ برای اولین بار پرچم آمریکا در دریا توسط غیر آمریکایی ها به رسمیت شمرده شد و این زمانی بود که دریاسالار توسن گیوم پیکو دو لا موت به احترام کشتی یو اس اس رنجر نه گلوله‌ی توپ شلیک کرد، یک سال بعد در ۱۱۵۸ کاپیتان جیمز کوک در هاوایی به دست بومیان کشته شد، و در ۱۱۸۳ صرب ها به رهبری قره‌دردی در برابر حاکمیت عثمانی ها سر به شورش برداشتند. در ۱۲۹۱ هم آریزونا به چهل و هشتمین ایالت آمریکا تبدیل شد و به این کشور پیوست و در همین روز نیروی دریایی آمریکا اولین زیردریایی با موتور دیزلی را به دریا انداخت.

در چنین روزی به سال ۱۲۹۸ جنگ روسیه‌ی شوروی و لهستان آغاز شد، در ۱۳۲۲ هانس یورگن هون آر نیم سردار آلمانی پاتکی هماهنگ را بر ضد مواضع متفقین در تونس آغاز کرد، در ۱۳۲۴ نیروی هوایی انگلستان بمباران بزرگ درسدن را آغاز کرد که در جریان آن بیست و پنج هزار تن از مردم غیرنظامی این شهر طی سه روز به قتل رسیدند. درسدن شهری غیرنظامی و تاریخی بود که آلمانی‌ها به عنوان مرکز درمانی از آن استفاده می‌کردند و به خاطر آثار باستانی و بناهای زیبای باروک‌اش شهرت داشت. در همین روز نیروی هوایی آمریکا شهر پراگ را بمباران کرد و هفتصد شهروند را کشت و نزدیک ۱۲۰۰ تن را زخمی کرد. بعدتر ادعا شد که این کار به خاطر اشتباه در محاسبه‌ی ناوبری صورت گرفته است. باز در همین روز بود که روزولت بر عرشه‌ی ناو یو اس اس کوینسی با ابن سعود دیدار کرد و او را به عنوان شاه عربستان به رسمیت پذیرفت. در سال ۱۳۳۵ هم در واپسین شب از بیستمین کنگره‌ی حزب کمونیست شوروی، نیکیتا خروشچف در سخنرانی سری‌اش جنایتهای استالین را محکوم کرد.

کنگره‌ی بیستم حزب کمونیست شوروی

بمباران پراگ

بیست و پنجم بهمن با چندین رخداد مذهبی در عالم مسیحیت مصادف بوده است. در سال ۳۹۳ پاپ بندیکت هشتم هنری باواریا شاه آلمان را در مقام امپراتور روم مقدس به رسمیت شمرد و تاج بر سرش نهاد، در ۴۵۵ پاپ گریگوری هفتم هنری چهارم امپراتور مقدس روم را تکفیر کرد، در ۷۲۸ متعصبان مسیحی در استراسبورگ چند صد یهودی را زنده زنده در آتش سوزاندند و باقی را از شهر بیرون راندند، و در ۸۸۱ فرمانروایان کاتولیک با اعمال نفوذ پاپ فرمانی صادر کردند و همه‌ی مسلمانان قلمرو اسپانیا و به ویژه گرانادا را به تغییر دین به آیین ترسایی کاتولیک تکلیف کردند.

تعقیب دینی گرانادا

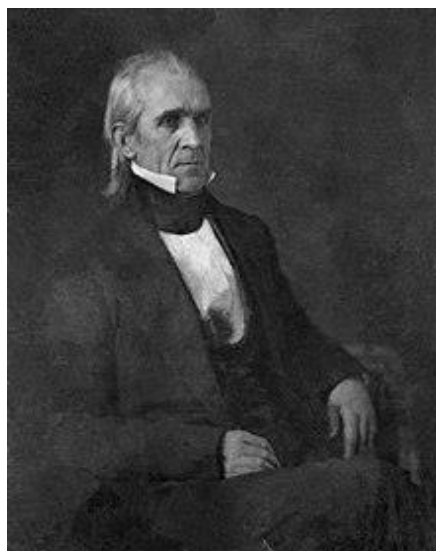

کشتار یهودیان استراسبورگ

بیست و پنجم بهمن در تاریخ فناوری و به ویژه فنون مربوط به رسانه‌ها هم روز مهمی بوده است. در چنین روزی به سال ۱۲۲۸ جیمز ناکس پولک اولین رئیس جمهور آمریکا شد که عکسش را گرفتند، در ۱۲۳۴ تگزاس با خط تلگراف به باقی شهرهای آمریکا وصل شد، در ۱۲۵۵ الکساندر گراهام بل و الیشا گری همزمان حق اختراع تلفن را ثبت کردند، و در ۱۲۹۷ اتحاد جماهیر شوروی گاهشمارى بر مبنای تقویم گریگوری را رسمی اعلام کرد. در ۱۳۰۳ هم شرکت «ثبت لوح پردازشگر» در آمریکا نامش را به «دستگاه‌های بین‌المللی کسب و کار» International Business Machines تغییر داد که همان IBM است. در ۱۳۸۴ هم تارنمای یوتیوب آغاز به کار کرد.

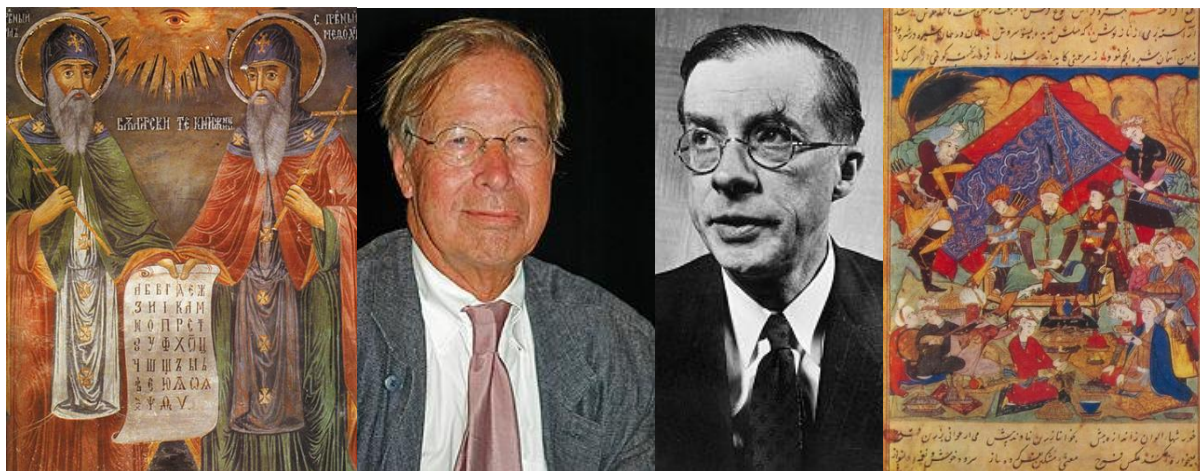
مرگ کاپیتان کوک

جیمز ناکس پولک

از میان رخدادهای اجتماعی و دگرگونی‌های نهادی مربوط به این روز هم می‌توان به این موارد اشاره کرد: در سال ۱۳۲۵ بانک انگلستان ملی شد، در ۱۳۲۸ اولین نشست کنشت (مجلس اسرائیل منعقد شد)، و در ۱۲۶۸ شرکت یونیون کارباید قبول کرد به خاطر ویرانی‌هایی که انفجار شرکت شیمیایی اش در استان بوپال به بار آورده بود، به دولت هند ۴۷۰ میلیون دلار بپردازد.

دو دستاورد علمی این روز هم در سالهای اخیر جای یادآوری دارد. یکی به سال ۱۳۴۰ که در دانشگاه کالیفرنیا عنصر صد و سوم به نام لاورنسیوم ساخته و کشف شد، دیگری در سال ۱۳۶۹ که فضاپیمای وویجر عکسی از زمین گرفت که با نام «نقطه‌ی آبی کمرنگ» شهرت یافت.

سیریل مقدس

رونالد دورکین

جولین هاکسلی

بابر گورکانی

۲۵ در این روز به سال ۸۶۲ بابر شاه گورکانی زاده شد و در سال ۱۱۵۵ پرنواز شاعر گرجی زاده شد که در میان روسها با نام پارانئوز ایرکلویچ گروزینسکی شهرت یافت، و در سال ۱۲۶۳ زهرا خانم تاج السلطنه دختر ناصرالدین شاه چشم به جهان گشود. در سال ۸۰۴ هم تیمور لنگ درگذشت.

در میان ایرانیان این کسان در بیست و پنجم بهمن درگذشته‌اند: سیریل مقدس راهب یونانی مبلغ مسیحیت میان اسلاوها و سازنده‌ی خط سریلیک (۲۴۸)، دیوید هیلبرت ریاضیدان آلمانی (۱۳۲۲)، جولین هاکسلی زیست‌شناس انگلیسی (۱۳۵۴)، جیمز باند پرنده‌شناس انگلیسی (۱۳۶۸)، رونالد دورکین فیلسوف آمریکایی (۱۳۹۲)